МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет іноземних мов
Кафедра світової літератури

Затверджено
на засіданні кафедри світової літератури
факультету іноземних мов
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 5 від 29 грудня 2025 р.).

Завідувач кафедри

Силабус із навчальної дисципліни «Історія світової літератури», що викладається в межах ОПП (ОПН) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів зі спеціальності 035 Філологія

Львів 2025 р.

Назва курсу	**Історія світової літератури другої половини XX – початку XXI століть**
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. Університетська 1
Факультет і кафедра, за якими закріплений курс	Факультет іноземних мов, кафедра світової літератури
Галузь знань, шифр і назва спеціальності	03 Гуманітарні науки, 035 Філологія
Викладачі курсу	Кравець Ярема Іванович, кандидат філологічних наук, доцент кафедри світової літератури Поліщук Надія Юріївна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри світової літератури
Контактна інформація викладачів	yaremakravets@gmail.com nadiya.polishchuk@lnu.edu.ua nadiya.poli2020@gmail.com м. Львів, вул. Університетська 1, к. 431
Консультації з курсу відбуваються	Онлайн-консультації. Для цього слід писати на електронну пошту викладачів.
Сторінка курсу	https://lingua.lnu.edu.ua/course/istoriia-svitovoi-literatury-2
Інформація про курс	Курс «Історія світової літератури другої половини XX – початку XXI століть» розкриває національні особливості літературного процесу другої половини XX – початку XXI століть у контексті культурно-історичної, світоглядної, філософсько-естетичної і літературної парадигматики.
Коротка анотація курсу	Курс «Історія світової літератури другої половини XX – початку XXI століть» є однією з нормативних дисциплін зі спеціальності 035 Філологія для освітньо-професійної програми рівня освіти бакалавр, яка викладається в IV семестрі в обсязі 3 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета і цілі курсу	Метою викладання курсу «Історія світової літератури другої половини XX – початку XXI століть» є формування у студентів уявлення про літературний процес половини XX – початку XXI століття як гнучкий, динамічний і водночас самобутній естетичний феномен. Завдання курсу «Історія світової літератури другої половини XX – початку XXI століть» передбачає ознайомлення студентів із провідними тенденціями та основними періодами розвитку західноєвропейських і американської літератур означеного періоду, розуміння загальних закономірностей та національної своєрідності літературного процесу в межах кожної з літератур, вивчення з погляду мистецької вартості творчого доробку найпомітніших постатей і опрацювання найбільш значущих творів художньої літератури з урахуванням загальнополітичних та культурних змін мистецького життя.
Література для вивчення курсу	**Основна література** 1. Блум Г. Західний канон: книги на тлі епох. – К., 2007. 2. Бредбері М. Британський роман нового часу. – К., 2011. 3. Висоцька Н. О. Єдність множинного. Американська література кінця XX – початку XXI століть у контексті культурного плюралізму. – К., 2010. 4. Денисова Т. Н. Історія американської літератури XX століття. – К., 2002.

	5. Жангожа Р. Н. Мультикультуралізм: pro et contra. – Львів-Київ, 2016. 6. Павличко С. Д. Зарубіжна література: дослідження та критичні статті. – К., 2001. 7. Покальчук Ю. В. Сучасна латиноамериканська проза. – К., 1978. 8. Постколоніалізм. Генерації. Культура. – К.: Лаурус, 2014. 9. Стайн Дж. Л. Сучасна драматургія в теорії та театральній практиці: у 3-х книгах. – Львів, 2003-2004. 10. Тейлор Ч. Мультикультуралізм і «політика визнання». – К.: АЛЬТЕР-ПРЕС, 2004. 11. Bhabha Homi K. The location of culture. – Routledge, 1994. 12. European culture: identity and diversity. Colloquy of the council of Europe in cooperation with the French Minister of Culture and Communication and the City of Strasbourg. – Strasbourg, 8-9 September 2005. **Додаткова література** 1. Бауман З. Плинні часи: життя в добу непевности. – К.: Критика, 2013. 2. Енциклопедія постмодернізму / за ред. Ч. Е. Вінквіста і В. Е. Тейлора. – К., 2003. 3. Мукгерджі А. П. Чий постколоніалізм і чий постмодернізм? – Електронний ресурс. – Режим доступу: https://vpered.wordpress.com/2009/02/13/48/ 4. Павлишин М. Р. Постколоніальна критика і теорія. – Електронний ресурс. – Режим доступу: https://vpered.wordpress.com/2009/10/08/pavlyshyn-postcolonial-criticism-and-theory/ 5. Саїд Е. Культура й імперіалізм. – К.: Критика, 2007. 6. The Norton anthology of American literature / N. Baym, gen. ed. – Shorter fifth edition. – New York, 1999. 7. The Norton anthology of English literature / M. H. Abrams, gen. ed. – Fifth edition. – New York, London, 1989. 8. The Oxford companion to twentieth-century literature in English. – Електронний ресурс. – Режим доступу: https://www.pdfdrive.com/the-oxford-companion-to-twentieth-century-literature-in-english-d184248009.html 9. Tomlinson, J. Globalization and cultural identity // The global transformations reader. An introduction to the globalization debate / ed. by D. Held and A. McGrew. – Cambridge, Polity Press, 2003. – P. 269-278. – Електронний ресурс. – Режим доступу: https://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.505.4511&rep=rep1&type=pdf
Тривалість курсу	90 год.
Обсяг курсу	3 кредити ECTS. Лекції – 16 год., практичні заняття – 16 год., самостійна робота – 58 год.
Очікувані результати навчання	Після завершення курсу студент буде ***знати:*** історичні і культурні передумови появи нової світоглядної парадигми, загальні тенденції розвитку літературного процесу другої

	половини XX – початку XXI століть, зміни естетичних та поетикальних параметрів у літературному процесі і їх зумовленість, чільні постаті літературного процесу другої половини XX – початку XXI століть, основні ідеї та проблематику, а також структурні особливості творів, що формують новий канон світової літератури кінця XX – першої половини XXI століть. ***вміти:*** володіти сучасним теоретичним матеріалом, бачити й розуміти особливості літературного процесу XX-XXI століть у контексті динаміки основних тенденцій і, ширше, мінливості естетико-світоглядних та культурних парадигм сучасної літератури, аналізувати й інтерпретувати визначні твори новітньої літератури крізь призму поетики літературного мультикультуралізму і пост колоніалізму.
Ключові слова	Літературний процес, постмодернізм, постколоніалізм, мультикультуралізм, гібридна ідентичність, Інший.
Формат курсу	Очний.
	Лекції, практичні заняття, самостійна робота, консультації до іспиту.
Теми	Тема 1. Західна література другої половини XX століття: зміна естетичної парадигми. Жанрові новації. Тема 2. Постмодернізм як художньо-естетичне явище кінця XX століття. Розширення канону. Тема 3. Постколоніалізм як феномен постмодерністичної свідомості: філософія теорії і літературна практика. Тема 4. Концепція гібридної ідентичності в контексті літератури мультикультуралізму. Тема 5. Літературне Іншування: парадигма Сходу. Детальніше у формі СХЕМИ КУРСУ
Підсумковий контроль, форма	Іспит у кінці IV семестру.
Пререквізити	Вивчення курсу передбачає наявність базових знань з гуманітарних дисциплін.
Навчальні методи і техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекції, практичні заняття, мультимедійні презентації, тематичні дискусії.
Необхідне обладнання	Вивчення курсу передбачає використання мультимедійного проектора.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за таким співвідношенням: • поточний (семестровий) контроль – 50 балів • практичні заняття – 40 балів • самостійна робота (тестування) – 10 балів • підсумковий (семестровий) контроль (іспит) – 50 балів Підсумкова максимальна кількість балів – 100. **Письмові роботи:** очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт. **Академічна доброчесність:** очікується, що роботи студентів будуть самостійними й оригінальними. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання

	в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем незалежно від масштабів плагіату чи обману. **Відвідання занять** є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість бути присутніми на заняттях. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися всіх термінів, визначених для виконання всіх видів письмових робіт, передбачених програмою курсу. **Література.** Вся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих. **Політика виставлення балів.** Враховуються бали, набрані під час семестру при виконанні передбачених завдань, зокрема підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час дискусій, неприпустимість пропусків і запізнень на заняття, користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях, не пов'язаних із навчанням, списування та плагіат, несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.
Питання до іспиту	1. Західна література другої половини XX століття: зміна естетичної парадигми. Соціокультурна картина світу після Другої світової війни: модифікація літературного процесу. 2. Новації утопійного жанру: антиутопія versus дистопія. Творчість О. Гакслі, Дж. Орвелла, М. Етвуд. 3. Естетика «театру абсурду». Французька антидрама С. Беккета, Е. Йонеско, Ж. Жене. 4. Англомовний простір антидрами: творчість Г. Пінтера і Е. Олбі. 5. Особливості розвитку прози (жанру роману) в національних літературах другої половини XX століття. 6. Поетика французького «нового роману». Творчість Н. Саррот, А. Роб-Грієє, М. Бютора. Психологічний реалістичний роман. Творчість Ф. Саган. 7. Німецька література повоєнних десятиліть: історична специфіка розвитку. Група 47. Повоєнний роман Г. Беля, К. Вольф, Г. Грасса. 8. Англомовна література другої половини XX століття. 9. Загальні тенденції розвитку британської літератури. Література «розгніваної молоді». 10. Поетика реалістичного роману крізь призму гендерного підходу. 11. Специфіка інтелектуального британського письма. Творчість В. Голдінга, Дж. Фаулза, А. Мердок. 12. Загальна характеристика літератури США другої половини XX століття. Творчість «бітників». Американська поезія та проза другої половини XX століття. 13. Латиноамериканська література другої половини XX століття.

	Поетика «магічного реалізму». Особливості новелістичної і романістичної творчості Х. Л. Борхеса, Х. Кортасара, Г. Г. Маркеса. 14. Постмодернізм як філософське й літературне явище. Основні засади естетики поетики. Національні відміни літературного постмодернізму. 15. Постколоніалізм як феномен постмодерністичної свідомості. 16. Британський постколоніальний роман: минуле (Дж. Конрад «Серце пітьми», Дж. Ріс «Широке Саргасове море») і сучасне (Х. Курейші «Будда з передмістя», С. Рушді «Опівнічні діти», В. С. Найпол «Напівжиття»). 17. Мультикультуралізм як явище нової культурної парадигми. 18. Конструювання «помежової» ідентичності в сучасній британській літературі: контекст творчості К. Ішіґуро. 19. Американська площина літературного мультикультуралізму: афро-, азійсько-, індіано-американська література. Культурна своєрідність, ключові постаті. 20. Літератури Сходу: японська, китайська, арабська.
Опитування	Анкету з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенні курсу.

СХЕМА КУРСУ

Тиж. / год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяль-ності	Література. Ресурси в Інтернеті	Завдання, год.	Термін вико-нання
2026 / 0,5 год.	**Тема 1. Західна література другої половини XX століття: зміна естетичної парадигми. Жанрові новації.** 1. Соціокультурна картина світу після Другої світової війни: модифікація літературного процесу. 2. Реальність / ірреальність крізь призму нового жанру: відмінність між антиутопією та дистопією. 3. Літературні приклади антиутопії: «Дивний новий світ» О. Гакслі, «1984» Дж. Орвелла, «Оповідь служниці» М. Етвуд.	лекція	1. Блум Г. Західний канон: книги на тлі епох. – К., 2007. 2. Бредбері М. Британський роман нового часу. – К., 2011.	Самостійне опрацювання тексту: Бандровська О. Т. Технології замість гільйотини: влада і людина в романі Олдоса Гакслі «Чудовий новий світ» // Бандровська О. Т. Модернізм між минулим і майбутнім: антропологічний дискурс англійського роману. – Львів, 2014. – С. 270-281. 4 год.	
2026 / 2 год.	Роман-дистопія Дж. Орвелла «1984».	прак-тичне заняття	Бредбері М. Британський роман нового часу. – К., 2011.		
2026 / 0,5 год.	1. Естетика «театру абсурду»: національні моделі. Французька антидрама. Творчість С. Беккета, Е. Йонеско, Ж. Жене. 2. Англомовний простір антидрами: творчість Г. Пінтера і Е. Олбі.	лекція	1. Стайн Дж. Л. Сучасна драматургія в теорії та театральній практиці: у 3-х книгах. – Книга 2. Символізм, сюрреалізм і абсурд. – Львів, 2003.	Самостійне опрацювання тексту: 1. Стайн Дж. Л. Театр абсурду // Стайн Дж. Л. Сучасна драматургія в теорії та театральній практиці: у 3-х книгах. – Книга 2. Символізм, сюрреалізм і абсурд. – Львів, 2003. – С. 159-197. –	

				Електронний ресурс. – Режим доступу: https://shron1.chtyvo.org.ua/Styan_John_Louis/Suchasna_dramaturhia_v_teorii_ta_teatralnii_praktytsi_Knyha_2.pdf 12 год.	
2026 / 2 год.	Театр абсурду: творчість С. Беккета («Чекаючи на Годо») та Е. Йонеско («Урок»).	практичне заняття	1. Діброва В. Г. Шляхи театрального авангарду: Семюел Бекет // Всесвіт. – 1988. – № 1. – С. 2. 2. Діброва В. Г. Шляхи театрального авангарду: Ежен Йонеско // Всесвіт. – 1988. – № 10. – С. 122-125.		
2026 / 1 год.	1. Особливості розвитку прози (жанру роману) в національних літературах другої половини XX століття. 2. Поетика французького «нового роману». Творчість Н. Саррот, А. Роб-Грієє, М. Бютора. 3. Психологічний реалістичний роман. Творчість Ф. Саган. 4. Німецька література повоєнних десятиліть: історична специфіка розвитку. Група 47. Поетика повоєнного роману у творчості Г. Беля, К. Вольф, Г. Грасса.	лекція	1. Затонський Д. В. Шлях через XX століття: статті про німецькомовні літератури. – К., 1978. 2. Історія німецькомовної літератури: від витоків до сьогодення. – Дрогобич, 2010. 3. Фесенко В. І. Французький роман 1945-2000. Алхімія слова живого. – К., 2005.		
2026 / 2 год.	Німецька повоєнна проза: Г. Бель. Збірка оповідань «Біла ворона».	практичне заняття	Затонський Д. В. Шлях через XX століття: статті про німецькомовні літератури. – К., 1978.		
2026 / 1 год.	1. Англомовна література другої половини XX століття.	лекція	1. Блум Г. Західний канон: книги на тлі епох. – К., 2007.	Самостійне опрацювання тексту:	

	2. Загальні тенденції розвитку британської літератури. Література «розгніваної молоді». 3. Поетика реалістичного роману крізь призму гендерного підходу. 4. Специфіка інтелектуального британського письма. Творчість В. Голдінга, Дж. Фаулза, А. Мердок. 5. Загальна характеристика літератури США другої половини XX століття. 6. Творчість «бітників».		2. Бредбері М. Британський роман нового часу. – К., 2011. 3. Денисова Т. Н. Історія американської літератури XX століття. – К., 2002. 4. Павличко С. Д. Зарубіжна література: дослідження та критичні статті. – К., 2001.	Павличко С. Д. Лабіринти мислення. Інтелектуальний роман сучасної Великої Британії // Павличко С. Д. Зарубіжна література: дослідження та критичні статті. – К., 2001. – С. 271-393. 26 год.	
2026 / 2 год.	Філософський роман В. Голдінга «Володар мух».	практичне заняття	Павличко С. Д. Лабіринти мислення. Інтелектуальний роман сучасної Великої Британії // Павличко С. Д. Зарубіжна література: дослідження та критичні статті. – К., 2001. – С. 271-393.		
2026 / 1 год.	1. Латиноамериканська література другої половини XX століття. Поетика «магічного реалізму». 2. Особливості новелістичної і романістичної творчості Х. Л. Борхеса, Х. Кортасара, Г. Г. Маркеса.	лекція	1. Мелетинський Є. М. Міф у [західному] романі XX столітті // Всесвіт. – 1977. – № 3. 2. Покальчук Ю. Сучасна латиноамериканська проза. – К., 1978.		
2026 / 2 год.	Латиноамериканська новелістика другої половини XX століття: Х. Л. Борхес, Х. Кортасар, Г. Г. Маркес.	практичне заняття	Покальчук Ю. Сучасна латиноамериканська проза. – К., 1978.		

2026 / 1 год.	**Тема 2. Постмодернізм як художньо-естетичне явище останньої третини XX століття. Розширення канону.** 1. Постмодернізм як філософське та літературне явище. 2. Основні засади естетики і поетики літературного постмодернізму. Відміни національних літератур.	лекція	Енциклопедія постмодернізму / за ред. Ч. Е. Вінквіста і В. Е. Тейлора. – К., 2003.	Самостійне опрацювання тексту: Жан-Франсуа Ліотар. Що є істина? – Електронний ресурс. – Режим доступу: http://www.ji.lviv.ua/n30texts/liotar.htm 4 год.	
2026 / 2 год.	Поетика постмодерністського роману: «Парфуми» П. Зюскінда / «Ім'я троянди» У. Еко.	практичне заняття	Енциклопедія постмодернізму / за ред. Ч. Е. Вінквіста і В. Е. Тейлора. – К., 2003.		
2026 / 1 год.	**Тема 3. Постколоніалізм як феномен постмодерністичної свідомості: філософія теорії і літературна практика.** 1. Теоретичні засади літературного постколоніалізму. 2. Британський постколоніальний роман: витоки й сучасність. Дискурс імперіалізму у творах Дж. Конрада «Серце пітьми» і Дж. Ріс «Широке Саргасове море». Особливості сучасної постколоніальної прози: Х. Курейші «Будда з передмістя», С. Рушді «Опівнічні діти», В. С. Найпол «Напівжиття».	лекція	1. Бредбері М. Британський роман нового часу. – К., 2011. 2. Мукгерджі А. П. Чий постколоніалізм і чий постмодернізм? – Електронний ресурс. – Режим доступу: https://vpered.wordpress.com/2009/02/13/48/ 3. Павлишин М. Р. Постколоніальна критика і теорія. –Електронний ресурс. – Режим доступу: https://vpered.wordpress.com/2009/10/08/pavlyshyn-postcolonial-criticism-and-theory/	Самостійне опрацювання текстів: 1. Мукгерджі А. П. Чий постколоніалізм і чий постмодернізм? – Електронний ресурс. – Режим доступу: https://vpered.wordpress.com/2009/02/13/48/ 2. Павлишин М. Р. Постколоніальна критика і теорія. – Електронний ресурс. – Режим доступу: https://vpered.wordpress.com/2009/10/08/pavlyshyn-postcolonial-criticism-and-theory/ 8 год.	

2026 / 1 год.	**Тема 4. Концепція гібридної ідентичності в контексті літератури мультикультуралізму.** 1. Мультикультуралізм як явище нової культурної парадигми. 2. Конструювання «помежової» ідентичності в сучасній британській літературі: контекст творчості К. Ішіґуро. 3. Американська площина літературного мультикультуралізму: афро-, азійсько-, індіано-американська література. Культурна своєрідність, ключові постаті.	лекція	1. Висоцька Н. О. Єдність множинного. Американська література кінця XX – початку XXI століть у контексті культурного плюралізму. – К., 2010. 2. Висоцька Н. О. Концепція мультикультуралізму як чинник розвитку літератури США кінця XX – початку XXI століть. – К., 2012. 3. Денисова Т. Н. Історія американської літератури XX століття. – К., 2002. 4. Жангожа Р. Н. Мультикультуралізм: pro et contra. – Львів-Київ, 2016. 5. Тейлор Ч. Мультикультуралізм і «політика визнання». – К.: АЛЬТЕР-ПРЕС, 2004.	Самостійне опрацювання тексту: Висоцька Н. О. Концепція мультикультура-лізму і питання естетики // Питання літературознав-ства. – Вип. 77. – 2009. – С. 110-121. – Електронний ресурс. – Режим доступу: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=fullwebr&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=A=&S21COLORTERMS=1&S21STR=%D0%92%D0%B8%D1%81%D0%BE%D1%86%D1%8C%D0%BA%D0%B0%20%D0%9D$ 4 год.	
2026 / 2 год.	Роман Т. Моррісон «Кохана».	прак-тичне заняття	Денисова Т. Н. Історія американської літератури XX століття. – К., 2002.		

2026 / 1 год.	**Тема 5. Літературне Іншування: парадигма Сходу.** 1. Японська література XX століття – між Сходом і Заходом. Творчість Я. Кавабати, К. Абе, Х. Муракамі. 2. Китайська новітня література. Творчість Г. Сінцзяня.	лекція	1. Семенюк С., Урусов В. Китайська література XX століття і творчість Гао Сінцзяня. – Електронний ресурс. – Режим доступу: https://sinologist.com.ua/wp-content/uploads/2016/02/%D0%A1%D0%B5%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%8E%D0%BA.pdf 2. Японська література. Хрестоматія. Том III (XIX-XX століття) / упор. Бондаренко І. П., Осадча Ю. В. – К., 2012. – Електронний ресурс. – Режим доступу: https://shron1.chtyvo.org.ua/Bondarenko_Ivan/Yaponska_literatura_Khrestomatiia_Tom_III_XIX_XXst.pdf		
2026 / 2 год.	Література Японії: національні особливості розвитку у другій половині XX століття (Я. Кавабата, К. Абе).	прак-тичне заняття	Японська література. Хрестоматія. Том III (XIX-XX століття)) / упор. Бондаренко І. П., Осадча Ю. В. – К., 2012. – Електронний ресурс. – Режим доступу: https://shron1.chtyvo.org.ua/Bondarenko_Ivan/Yaponska_literatura_Khrestomatiia_Tom_III_XIX_XXst.pdf		